

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını dilerim.

Ali İhsan KÖKTÜRK
CHP Zonguldak Milletvekili

Piri Reis'in 1513 tarihli dünya haritasının gerçeği nerede?

2013 yılı, ünlü denizcimiz Piri Reis'in dünya haritasını çizişinin 500.yılı olarak kutladı, kutlanıyor... Çok sayıda anma ve değerlendirme toplantısı yapıldı... Ünlü kaptan ve denizci, ününe yaraşır biçimde anıldı.

Türk Amirali PİRİ REİS (1470–1554) Osmanlı donanmasının egemen olduğu denizlere ait “**Kitabı Bahriye**” adında 1483’de yazdığı kitapta çeşitli liman, koy, körfez, kıyı, kale vb yerlere ait haritalarla bu denizlerdeki gemiciliğe ait akıntılar, sığ yerler, tehlikeli kayalık yerlere ait bilgileri de vermiştir. 1513 yılında Gelibolu’da ceylan derisi üzerine bir dünya haritası çizmiştir. Doğu kenarındaki yırtılma belirtisi başka parçalarının da olduğunu çağrıştıran bu haritanın 65×90 cm’lik bir paftası Topkapı Müzesi’ndedir. Columbus’un 1489 tarihli bir haritasından da yararlandığını söyleyen (bunu belirterek bir ahlaklılık örneği sergileyen) Piri Reis’in bu tarihte Amerika’nın içerlerini ve güney kutbundaki dağları da gösteren bu haritayı nasıl yaptığı bilim adamlarınca merak konusu olmuştur. Bu haritayı 1517 yılında Mısır’da Yavuz Sultan Selim’e sunmuştur. Bu harita 1929 yılında Topkapı Müzesi’nin eski eserler müzesi durumuna getirildiği sırada Milli Müzeler Müdürü Halil Ethem ELDEM tarafından bulunmuş ve Alman doğu bilimleri uzmanı Prof. Paul Ernst KAHLE ile birlikte incelenmiştir. Piri Reis Hürmüz kalesinin kuşatılmasının ardından uğradığı iftira yüzünden 1554’de katledilmiştir.

Piri Reis’in bu önemli eseri, 30 milyon dolara sigortalanarak, Muhteşem Süleyman Sergisi kapsamında ABD’nin başkenti Washington DC’de Ulusal Sanat Müzesi’nde 25.01.1987 tarihinde açılan sergide sergilenmiştir. “<http://www.acunn.com/haber/piri-reis-haritasi-amerikada-mi/54024> 25.10.2013”

Piri Reis Haritası Amerika’da mı?

1513’te çizdiği dünya haritası ile denizcilik tarihine geçen Piri Reis’in adını yaşatmak isteyen UNESCO(BM Eğitim, Kültür ve Bilim Örgütü) 2013’ü Dünya Piri Reis Yılı ilan ederken harita uzun yıllardır yıprandığı gerekçesiyle Topkapı Sarayı’nda sergilenmiyor.

1513’te çizdiği dünya haritası ile denizcilik tarihine geçen Piri Reis’in adını yaşatmak isteyen UNESCO (BM Eğitim, Kültür ve Bilim Örgütü) 2013’ü Dünya Piri Reis Yılı ilan ederken harita uzun yıllardır yıprandığı gerekçesiyle Topkapı Sarayı’nda sergilenmiyor. Piri Reis Yılı’na harita olmadan girerken Osmanlıca hat sanatçısı Fuat Başar, haritanın Kristof Kolomb’dan faydalanarak yapıldığına dair yazıların sonradan yazıldığını iddia ederken, araştırmacı yazar Metin Soylu “Piri Reis Haritası’nın Şifresi” adlı kitabında 1987 yılında yaşanan büyük bir skandalın perde arkasını deşifre etti. Soylu, Topkapı Sarayı depolarında korunduğu iddia edilen ceylan derisi haritanın sahte olabileceği şüphesiyle Kültür Bakanlığı’na ihbarda bulundu.

Yazar Metin Soylu: Harita ABD’ye gitti Topkapı Sarayı’na gelmedi

33762

Piri Reis'in yaşamı ve haritası ile ilgili yıllardır araştırmalar yapan Metin Soylu, ünlü dünya haritasının 20-25 yıldır Topkapı Sarayı'nda sergilenmemesini eleştirdi. Soylu 2013 Piri Reis yılı nedeniyle yayınladığı **"Piri Reis Haritası'nın Şifresi"** adlı kitabında yıllardır kamuoyundan gizlenen tarihi bir gerçeğe yer vererek kafaları karıştırdı.

Metin Soylu kitabında;

"15 Kasım 2005 tarihinde Hattat Fuat Başar'dan Piri Reis Haritası ile ilgili bilirkişi raporu talebinde bulundum. O yıl yine Topkapı Sarayı'na giderek Piri Reis'in 1513 yılında çizdiği o meşhur dünya haritasının orijinalini görebilmek için müracaat ettiğimde bana yine "Harita yıprandığı gerekçesiyle kimseye gösteremiyoruz. Depoya kaldırdık." şeklinde cevap verilmişti. Ben bu konuyu o yıllarda Hattat Fuat Başar'a söylediğimde bana yıllar evvel bizzat kendisinin yaşadığı bir olaydan bahsetti.

Fuat başar, "1987'de bana getirilen başka bir harita üzerine Osmanlıca yazı yazmam istendi. Topkapı Sarayı'ndan gelen yetkililer Muhteşem Süleyman sergisi için ABD'ye giden haritanın yerine bir kopyasının bulunması için bana yazı yazdırdı. O günden beri kafamda harita hakkında soru işaretlerim bulunuyor. Üzerinde inceleme yaptığımda sol tarafta haritanın nasıl yapıldığına dair yazılarda farklı bir yazı karakteri görüyorum. Zaten o bölümdeki rengin koyuluğu da farkı ortaya koyuyor. Harita dünya bilim çevreleri tarafından bir kültür ve tarih mirası olarak kabul edilirken aslını koruduğumuz hakkında şüphelerim var" diyor.

Soylu, "Yıprandığı gerekçesiyle depoda duruyor" denilerek hiç sergilenmeyen harita için farklı bir iddiada bulundu. ABD'nin Washington eyaletinde 25 Ocak 1987'de açılan Muhteşem Süleyman adlı sergiye giden eserlerin arasında haritanın olup olmadığını araştıran Soylu, serginin sonunda haritanın iade edilmemiş olabileceği iddiasında bulunuyor. Dayanak olarak yine hatta Fuat Başar'a 1987'deki yaşadığı bu olayı gösteren Metin Soylu, "Saraydaki harita mutlaka kримinale girmeli, uzman bilirkişiler tarafından 1513'te yapılan harita olup olmadığı ortaya çıkartılmalıdır. Kristof Kolomb'la ilgili bölümlerin sonradan eklenmesi Türk denizcisi Piri Reis'in başarısına gölge düşürmektedir. UNESCO, 2013'ü Piri Reis Yılı ilan ederken bizler O'nun dünya tarihine geçen haritasının orijinal olup olmadığından şüphe ediyoruz" dedi.

Buna göre;

- 1. Amerika'ya orijinali gönderilen haritanın, kopyasının geri geldiği doğru mudur?**
- 2. Topkapı Müzesi'nde bulunan Piri Reis haritası orijinal midir, değil midir?**
- 3. Müzedeki haritanın orijinal olup olmadığına uzmanlara inceletilmesi düşünölmekte midir?**
- 4. Haritanın çizilişinin 500. yılında kamuoyunun kuşkularının giderilmesi için ne yapılmaktadır?**
- 5. 1554 yılında kellesi vurulan Piri Reis'in mezarının Mısır'da nerede olduğunun araştırılması hedeflenmekte midir?**